

**Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
факультет української філології та журналістики
кафедра журналістики**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Дикторська і акторська майстерність, українська
Викладачі	Лівіцька Оксана Вікторівна, кандидат філологічних наук, асистент
Профайл викладачів	http://journkaf.kpnu.edu.ua/pro-kafedru/
E-mail:	Oksanasbox@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=1077
Консультації	Очні консультації: середа з 14.30 до 15.30 Онлайн консультації: понеділок-п'ятниця

2. Анотація до курсу

Дикторська і акторська майстерність – дисципліна, яка готує студентів до творчого підходу у роботі над PR, рекламними та журналістськими образами за допомогою мистецтва актора.

3. Мета і завдання курсу

Метою курсу є ознайомити студентів з основними прийомами та навичками акторської гри для використання цих знань і вмінь в PR, рекламній та журналістській діяльності.

Завдання курсу:

- 1) засвоєти теоретичні основи з акторської майстерності;
- 2) сформувати в студентів знання про такі комунікативні ознаки мовлення, як правильність, чистота, точність, доречність, лаконічність, доступність, логічність лексичне і фразеологічне багатство,
- 3) набути фахових умінь і навичок, спеціальних здібностей: художньо-образного мислення, конкретності акторського бачення, емоційно-образного рішення, акторської майстерності;
- 4) навчити діяти перед глядачем і перед знімальною камерою;
- 5) вдосконалювати вміння студентів співвідносити теоретичні знання з практичними;
- 6) навчити створювати відповідний образ в залежності від PR, рекламного та журналістського завдання.

4. Результати навчання

Програмні компетентності навчання:

ЗК 14	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
СК 1.2	Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію, володіти

	навичками публічного спілкування для вирішення комунікативних завдань у професійній діяльності.
--	---

Очікувані результати навчання з дисципліни:

ПРН 1.2	Ефективно використовувати артикуляційно-акустичні властивості людського голосу, здійснювати ефективну публічну комунікацію.
---------	---

Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні тенденції розвитку акторської майстерності в Україні і світі;
- національні й міжнародні акторські стандарти та правила їх застосування;
- фахові вимоги до представників творчих професій;
- сферу застосування дикторської і акторської майстерності в журналістській, рекламній та PR-діяльності;

вміти:

- аналізувати тематику та мову різних заходів;
- визначити основні елементи роботи над роллю від задуму до кінцевого втілення;
- використовувати практичні навички для втілення режисерського задуму при роботі над тим чи іншим завданням;
- створювати відповідний акторський образ в залежності від виду заходу.

5. Формат курсу

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання у системі MOODLE.

6. Обсяг і ознаки курсу

Кількість кредитів: 4 кредити ECTS: всього 120 год., з них: денна форма навчання – 40 год. аудиторних: 40 год. практичних занять.

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	Журналістика, 061 Журналістика	
Рік навчання/ рік викладання	третій	
Семестр вивчення	п'ятий	
нормативна/вибіркова	вибіркова	
ва		
Кількість кредитів ECTS	4 кредитів ECTS	
Загальний обсяг годин	120 год.	
Кількість годин навчальних занять	40 год.	
Лекційні заняття	-	
Практичні заняття	40 год.	
Семінарські заняття	-	
Лабораторні заняття	-	

Самостійна та індивідуальна робота	80 год.	
Форма підсумкового контролю	залік	

7. Пререквізити курсу

Методика вивчення дисципліни передбачає врахування взаємозв'язків основних тем курсу з поняттями, термінами і категоріями таких дисциплін, як «Вступ до спеціальності», «Теорія твору», «Теорія журналістики», «Етика в системі соціальних комунікацій» та інші курси, у процесі вивчення яких студенти могли отримати теоретичні знання про журналістську діяльність.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальнонавжаних програм і операційних систем.

9. Політика курсу

При організації освітнього процесу студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно до:

- Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>);

- Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7GaI6MikA4o/view>);

- Положення про академічну мобільність студентів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1m51v2ebOEKOEYafuwULaWsqMZkuFSW44/view>);

- Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSiMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLVVQSDZmNjU4/view);

- Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcG0Cmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view>).

Для успішного вивчення курсу необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Кожен студент повинен ознайомитися і слідувати Положенню про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку;
- самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях;
- брати активну участь у навчальному процесі;
- своєчасно виконувати завдання самостійної роботи;
- відключити звук мобільного телефону під час занять;

– участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль виконання СР; підсумковий контроль);

– будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Результатом невиконання та / або недотримання правил може бути оцінка «незадовільно» за курс.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування занять. Відвідування практичних і лабораторних занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з таких поважних причин, як хвороба (викладачу надається копія довідки від медичного закладу), участь в олімпіаді, творчому конкурсі тощо за попередньою домовленістю та згодою викладача за умови дозволу деканату (надаються документи чи інші матеріали, які підтверджують заявлену участь у діяльності студента).

Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття. Заняття відпрацьовується під час консультації викладача. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Література. Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Консультації. Якщо у студентів виникають питання, то вони можуть звернутись із ними до викладача. Викладач призначає консультації, які потрібні для роз'яснення незрозумілих питань, для відпрацювання пропущених занять, для перевірки виконання самостійних завдань. А також студенти можуть звернутись на кафедру за літературою, за методичними рекомендаціями та іншими навчальними матеріалами.

10. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	разом	у тому числі			
		лекційні заняття	практичні заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
1	2	3	4	5	6

Змістовий модуль 1. Мистецтво актора в журналістській, рекламній та PR-діяльності					
Тема 1. Феномен акторського життя в ролі	12	-	4	-	8
Тема 2. К. С. Станіславський про моральне виховання актора	12	-	4	-	8
Тема 3. Особливості праці над роллю в думках і уяві	12	-	4	-	8
Тема 4. Відтворення поведінки персонажа	12	-	4	-	8
Тема 5. Сценічна увага. Види сценічної уваги	12	-	4	-	8
Тема 6. Праця над втілення образу	12	-	4	-	8
Тема 7. Розвиток логіки і послідовності. Сценічна наївність	12	-	4	-	8
Тема 8. Розвиток емоційної пам'яті		-	4	-	8
Тема 9. Особливості спілкування	12	-	4	-	8
Тема 10. Характерність. Глядач як невід'ємний учасник акторського перевтілення	12	-	4	-	
Разом за змістовим модулем 1	120	-	40	-	80
Разом годин	120	-	40	-	80

Практичні заняття проводяться згідно з розкладом:

<http://kpnu.edu.ua/infowindow/rozklad-zanyat-dlya-navchalnyh-hrup/>

11. Система оцінювання та вимоги

Контроль якості підготовки фахівців з дисципліни здійснюється відповідно до таких документів:

- Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>);

- Положення про екзамени і заліки та порядок перезарахування навчальних дисциплін, визначення академічної різниці та її ліквідації при переведенні, вступі та поновленні студентів на навчання до Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1RLYvBwoEb7NFW8ikmHv5-VpzlOw3_o4y/view);

- Порядок організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (Додаток до Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами) (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

РОЗПОДІЛ БАЛІВ:

Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума
Змістовий модуль 1 (100 балів)			100
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	
50 балів	10 балів	40 балів	

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль тощо.

Форма контролю: залік.

Оцінювання навчальної роботи здійснюється за 100-бальною шкалою з переведенням підсумкової оцінки в національну шкалу і шкалу ECTS.

Підсумкова оцінка курсу є сумою рейтингових оцінок одержані за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: за семінарські заняття, МКР, самостійну роботу.

Оцінювання на семінарських заняттях здійснюється по 12-ті бальній системі за такими критеріями:

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, наукових фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача відповідає на прості запитання.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати елементарне завдання; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час відповідей, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних

		ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття і категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати матеріал; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості інформаційних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки журналістикознавчої науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує поставлені завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння студентом навчальної дисципліни упродовж її вивчення. Оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни
90-100	А (відмінно) (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	відмінно	зараховано
82-89	В (дуже добре) (вище середнього рівня з кількома помилками)	добре	
75-81	С (добре) (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)		
67-74	Д (задовільно) (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	задовільно	
60-66	Е (достатньо) (виконання задовольняє мінімальним критеріям)		
35-59	FX (незадовільно) (з можливістю повторного складання)	незадовільно	незараховано
1-34	F (незадовільно) (з обов'язковим повторним курсом)		

12. Рекомендована література

1. Абрамян В. Ц. Театральна педагогіка. Київ : Лібра, 1996. 224 с.
2. Барнич М. М. Майстерність актора: «техніка обману»: навчальний посібник. Видання 2-ге, виправлене та доповнене. Київ : Ліра-К, 2016. 304 с.
3. Білан Т. О. Історія театру : навч. посіб. Дрогобич : редакційно-видавничий відділ ДЛПУ імені Івана Франка, 2015. 94 с.
4. Бурів О. Г. Праця актора й педагога. Москва, 2007.
5. Бояджиев Г. Н. Душа театру. К. : Мистецтво, 1983. 271 с.
6. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Львів : вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2005. 136 с.
7. Василько В. С. Про перевтілення в мистецтві актора. К. : Знання, 1976. 230 с.
8. Волицька І. В. Театральна юність Леся Курбаса: (проблема формування творчої особистості). Львів : Ін-т народознавства НАН України, 1995. 152 с.
9. Грицан А. В. Виховання режисера: психофізичний та інтелектуальний тренінг : навч. посібник для студ. вищих навч. закл. К. : Техніка, 2005. 128 с.

10. Донченко Н. П. Майстри сцени про творчість режисера і актора. Київ : КНУКІМ, 2002.
11. Донченко Н. П. Режисура та акторська майстерність. Київ, 2006. 260 с.
12. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. К. : Талком, 2016. 340 с.
13. Єлісовенко Ю. П. Ораторське мистецтво: постановка голосу й мовлення: Навчальний посібник / За ред. В. В. Різуна. Київ : Атіка, 2008. 204 с.
14. Єрмакова Н. П. Березільська культура: історія, досвід. К. : Фенікс, 2012. 512 с.
15. Єрмакова Н. П. Лесь Курбас – театральний педагог. Проблеми театральної освіти в Україні : матеріали наукової конференції. К. : ВВП «КОМПАС», 2003. С. 9–11.
16. Зайцев В. П. Майстерність артиста і ведучого : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. К. : НАКККіМ, 2016. 233 с.
17. Захава Б. Е. Майстерність актора й режисера. Москва, 2008.
18. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія. Київ, 1999.
19. Козак Б. М. Життя і творчість Леся Курбаса. Львів; К.; Харків : Літопис, 2012. 656 с.
20. Красильникова О. В. Історія українського театру ХХ сторіччя. Київ : Либідь, 1999.
21. Лідер Д. Д. Театр для себе. К. : Факт, 2014. 104 с.
22. Миропольська Н. Є., Николо С. А., Рагозіна В. В., Хлебнікова Л. О., Шахрай В. М. Уроки художньо-естетичного циклу в школі: навчання і виконання. Тернопіль, 2006. 240 с.
23. Проскураков В. І. Архітектура українського театру. Простір і дія: Монографія. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2001. 564 с.
24. Станіславський і сучасність. Збірник статей. Київ : Мистецтво, 1963.

13. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Київський інститут журналістики. URL: <http://www.journ.univ.kiev.ua/>
3. Бібліотека Інституту журналістики. URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/>